

JĘZYK POLSKI
WYMAGANIA EDUKACYJNE
KLASA IV

(opracowano na podstawie programu nauczania: J. Piasta-Siechowicz, A. Łuczak, A. Murdzek, E. Prylińska, *Między nami. Program nauczania języka polskiego w szkole podstawowej*).

dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
<p>Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:</p> <p style="text-align: center;">I. Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób • reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) • rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów • rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny • wskazuje najważniejsze 	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <p style="text-align: center;">I. Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada • wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkudzaniowej wypowiedzi • powtarza 	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:</p> <p style="text-align: center;">I. Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów • odróżnia informacje ważne od mniej ważnych • na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: rysuje plan, 	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:</p> <p style="text-align: center;">I. Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi • odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich • wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu • nazywa intencje nadawcy komunikatu <p>CZYTANIE</p>	<p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <p style="text-align: center;">I. Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur • wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach,

<p>informacje w wysłuchanym niedługim tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej • rozumie ogólny sens słuchanych utworów</p> <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji • rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny • wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich akapitach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost • rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi • rozumie ogólny sens czytanych utworów • stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym 	<p>swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi • określa temat i główną myśl tekstu • oddziela informacje ważne od drugorzędnych • wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu • wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi • rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu • wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami • poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas 	<p>ilustracje do tekstu, formułuje pytania</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu • odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio • rozumie funkcję akapitu • oddziela informacje ważne od drugorzędnych • wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu • wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi • wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistość • oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych • odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce • wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi • wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach • ma świadomość konstrukcji wypowiedzi i rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie • głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens 	<p>przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi • odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje</p> <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI-SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich • wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury • dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam • odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i
--	---	---	--	--

<p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • mówi o swoich reakcjach czytelniczych • dostrzega zabiegi stylistyczne w utworach literackich, w tym funkcję obrazowania poetyckiego w liryce, z pomocą nauczyciela wskazuje epitet, porównanie, przenośnię, rymy • wie, co tworzy rytm • wskazuje wers, strofę, refren • odróżnia fikcję od rzeczywistości • odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych • określa wybrane elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia • rozumie rolę osoby mówiącej w tekście 	<p>głośnego czytania utworów</p> <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa swoje reakcje czytelnicze • nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich (epitet, porównanie, przenośnia, rym), rozumie funkcję obrazowania poetyckiego w liryce • dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe • odróżnia autora od osoby mówiącej w utworze • określa i nazywa elementy świata przedstawionego w 	<p>życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcje części składowych wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie • głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia swoje reakcje czytelnicze • analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia • identyfikuje baśń i legendę • rozumie 	<p>odczytywanego tekstu</p> <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami • objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim • wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu do interpretacji utworu • objaśnia funkcję epitetów, porównań i przenośni w tekście • wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy • charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. 	<p>opisuje otaczającą ich rzeczywistość</p> <p>II. Tworzenie wypowiedzi MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania • podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur • interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych • wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, • fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi
--	--	---	--	---

<p>(narrator) • zna cechy baśni i legendy • wyodrębnia komiks, film i spektakl spośród innych przekazów i tekstów kultury</p> <p>II. Tworzenie wypowiedzi</p> <p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem • formułuje pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym • wypowiada komunikaty zawierające proste informacje • wyraża wprost swoje intencje • odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie, • stosuje zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem • mówi na temat, opowiada o 	<p>utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy baśni i legendy w utworze • rozpoznaje elementy rytmu: wers, zwrotka, rym, refren • zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widownia, próba • przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość • odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym) • <p>II. Tworzenie wypowiedzi</p> <p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej • dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy 	<p>podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście • objaśnia znaczenia porównań i przenośni w tekście • wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia film animowany i aktorski • charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość • odczytuje przesłanie utworu <p>II. Tworzenie wypowiedzi</p> <p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własne zdanie w rozmowie • świadomie dobiera intonację zdaniową • udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi • uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi 	<p>miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami</p> <p>II. Tworzenie wypowiedzi</p> <p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych • rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego • udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym • w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką • poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym • w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo 	<p>III. Kształcenie językowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyk
---	---	---	--	---

<p>obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu • za pomocą kilku zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę • za pomocą kilku prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat • stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym • wygłasza tekst utworu z pamięci</p> <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu • zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó – u, rz – ż, ch – h • dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu • uzupełnia prosty schemat, tabelę • zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, ramowego planu wypowiedzi i z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układu plan 	<p>wypowiedzeń prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • formułuje pytania otwarte • udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych • wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem • wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym • składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry • wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w 	<p>sytuacjami • łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu • wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń • stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika • gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw • wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki • w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat,</p>	<p>wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła • interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania • zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu • wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi • dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka</p> <p>PISANIE • komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów • uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury • udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym • w wypowiedziach związanych</p>
--	---	--	--

<p>ramowy wypowiedzi, • zapisuje kilkudzaniowe opowiadanie odtwórcze • za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia • za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis obrazu, ilustracji, plakatu • stara się o estetykę zapisu wypowiedzi</p> <p>III. Kształcenie językowe</p> <p>Stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słownictwa (np. dobiera wyrazy bliskoznaczne oraz wyrazy pokrewne w rodzinę wyrazów) • składni (konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne 	<p>porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne • opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni • dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne • recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens • stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych • posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)</p> <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji • odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować 	<p>stosując słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć • objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów • odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów, wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu • stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzeń</p> <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów) • w kilkudzaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi 	<p>z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką • komponuje i przekształca plan wypowiedzi • pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń • w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu</p> <p>III. Kształcenie językowe</p> <p>Sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> * słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej) * składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do 	
---	---	--	--	--

<p>na końcu, rozróżnia zdania pojedyncze, złożone i równoważnik zdania, wskazuje orzeczenie w zdaniu, zna wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające) • fleksji (wskazuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennej części mowy, odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • fonetyki (zna alfabet, dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby</p>	<p>odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą • dzieli wyrazy na głoski i litery, rozróżnia funkcję zmiękczącą i sylabotwórczą i w typowych przykładach • konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym • używa wypowiedzi pojedynczych i złożonych • w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • zapisuje pytania otwarte • udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych • samodzielnie zapisuje dialog • dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne • tworzy ramowy plan wypowiedzi • układa opowiadanie odtwórcze • redaguje notatkę w formie prostego</p>	<p>sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji</p> <ul style="list-style-type: none"> • w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika • w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne • w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw • układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie • stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi • pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym 	<p>zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o poprawną interpunkcję wypowiedzi złożonych) * fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, w tym poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym) * fonetyki (biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz: I. Kształcenie literackie i kulturowe SŁUCHANIE odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich CZYTANIE</p>	
---	---	---	---	--

	<p>schematu, tabeli, planu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje prostą instrukcję, np. przepis kulinarny, zasady gry • tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, obrazu, • ilustracji, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni • w liście prywatnym, dialogu, zaproszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny <p>III. Kształcenie językowe</p> <p>Stosuje wiedzę językową w zakresie: *słownictwa (wykorzystuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonej wypowiedzi, tworzy rodzinę wyrazów) *składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone i równoważniki zdań, używa różnych typów</p>	<p>opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje dialog w opowiadaniu • w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć • dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia <p>III. Kształcenie językowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie: *słownictwa (wzbogaca tworzonej 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur • wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi • odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI-SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich • wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury • dostrzega różnice 	
--	--	--	---	--

	<p>wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych) * fleksji (określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników, przymiotników; łączy wypowiedzenia składowe za pomocą spójnika w wypowiedzenie złożone; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym) * fonetyki (wykorzystuje umiejętność dzielenia wyrazów na sylaby przy przenoszeniu wyrazów do następnej linijki) • stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu</p>	<p>tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi) * składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone oraz równoważniki; celowo używa różnych typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji) * fleksji (używa odmiennych części mowy w poprawnych formach) * fonetyki (stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby w poprawnym ich zapisie</p>	<p>między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam • odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość II. Tworzenie wypowiedzi MÓWIENIE • przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania • podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur • interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych PISANIE • tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych • wykazuje się szczególną dbałością o poprawność</p>	
--	---	---	---	--

			<p>ortograficzną, interpunkcyjną, • fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi III. Kształcenie językowe • świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p>	
--	--	--	---	--